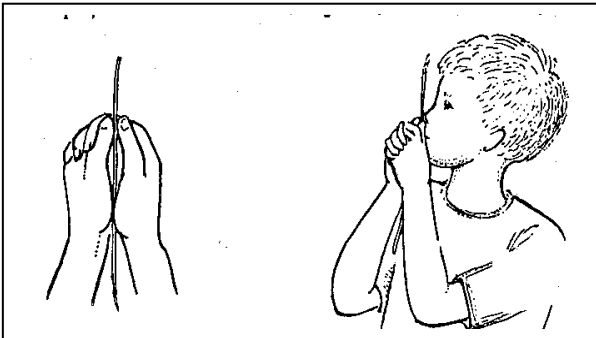

Lyd og ulyd

Lær å lage instrument frå naturen!

Blåse på strå

- Finn eit blad av eit gras som er litt breitt.
- Legg det stramt og loddrett mellom tommelfingrane (sjå skisse).
- Blås på bladet slik at det vibrerer og lagar lyd.

Halmpipe

Dei går også an å lage pipelyd av store strå som til dømes halm.

- Plukk eit strå, og skjær eit lite snitt i sida på strået.
- Putt i munnen og blås!

Bjørneskralle

Det var godt å ha ei bjørneskralle å bråke med når borna var åleine i skogen og var redde for bjørn.

Her kan du sjå ein modell av ei stor bjørneskralle som kan høyrast i fleire kilometer.

Den vesle skralla kan du prøve!

Fløyte av kvann-, rabarbra eller sløkjestilk

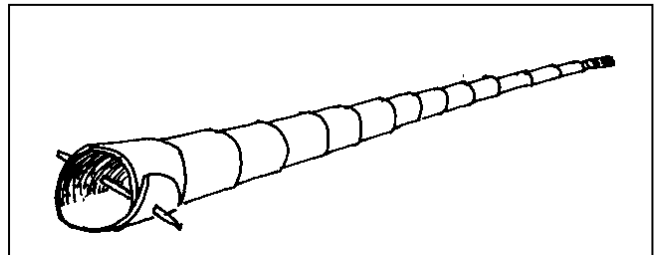
Kvann, sløkje og rabarbra har blomar med tjukke, hole stikkar.

- Skjær av ein stilk like under eit "ledd," slik at den vert lukka i eine enden.
- Skjær ei spalte i sida av stilken, og blås i det opne røyret.

Lur

Ein lur vert laga av bork, vanlegvis bjørk eller or.

- Skjær barken i spiral rundt treet der det er lite kvist. Emnet kan vere ca. 4 cm i tverrmål og 100-150 cm langt. Emnet bør bankast på før ein skreller av barken.
- Start i den tynne enden og rull ein lur. Opninga i blåseenden bør vere ca 8 mm.
- Stikk ein spiss pinne av einer gjennom luren framme for å halde den saman.
- Lag munnstykke av rognebork, 6-8 cm langt. Løys barken forsiktig, og klem den litt flat. Putt den inni opninga, og blås. Lyden på slike lurar kan bli svært høg!

Løvetannblåse

Du kan også lage lyd ved å blåse på ein løvetannstilk. Klem den litt saman i eine enden og blås. Det smakar ikkje godt!

Sjå elles korleis fløyter vert laga på postane ved selja og rogn.

Det vart sagt at slike lydar ofte skulle føre til regn og uvêr. Dette var nok berre noko dei vaksne skremde ungane med, fordi dei ville få borna til å slutte å lage plagsam lyd. No veit du det!